آرمان ملی
armanmeli.ir
سال چهارم
شماره ۹۹۸
چهارشنبه
۱۴۰۰•۰۲•۰۸
۱۵ رمضان ۱۴۴۲/ ۲۸ آوریل ۲۰۲۱

گـــــزارش

سخنگوی قوه قضائیه:

بابک زنجانی خارج نرفته است

درباره کاندیداتوری رئیسی فعلا اتفاق جدیدی رخ نداده است

سخنگوی قوه قضائیه با اشاره به عملکرد دیوان عالی کشور اظهار داشت: دیوان عالی کشور به عنوان عالی‌ترین مرجع قضایی کشور است. در سال ۹۹ قریب به ۹۴ هزار پرونده در دیوان عالی رسیدگی شده که نسبت به سال ۹۸ رشد ۳۳ درصدی و نسبت به عملکرد سال ۹۷ رشد معادل ۶۰ درصد داشته است؛ این در حالی است که ما در سال‌های اخیر شعب دیوان عالی را افزایش نداده‌ایم؛ بلکه تعدادی از شعب فعال دیوان عالی به شعب غیرفعال تبدیل شده اما قضات دیوان عالی کشور کار جهادی کرده‌اند. غلامحسین اسماعیلی گفت: در سال ۹۹ جمعا ۴۳۷ مورد از مصوبات دولت، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی مورد شکایت قرار گرفته و در دیوان عدالت رسیدگی شده است و در آرای صادره ۳۲۰ مورد از مصوبات دولت ابطال شده و ۱۱۷ مورد تایید شده است. وی افزود: در حوزه کاداستر تثبیت مالکیت و صدور مالکیت حدنگاری از اولویت‌های سازمان ثبت در سال ۹۹ بوده است. در سال ۹۹ بیش از ۵۴ و نیم میلیون هکتار از اراضی کشور جهت صدور سند مالکیت آماده‌سازی و تثبیت مالکیت شده است و برای ۴۷ میلیون هکتار از اراضی سند حدنگاری صادر شده است. سخنگوی دستگاه قضا خاطرنشان کرد: سازمان ثبت متوجه شده که ۶۰ سال است در این کشور عکسبرداری هوایی انجام نشده است لذا سازمان ثبت با انعقاد قرارداد با ۵ شرکت دانش‌بنیان مقررات عکسبرداری جدید را فراهم کرده که این عکسبرداری در تثبیت مالکیت کمک می‌کند. در سال ۹۹ بیش از ۲۶ هزار میلیارد تومان از معوقات بانکی را وصول کرده‌ایم و این رقم نسبت به سال ۹۸ رشد ۱۴۲ درصدی داشته است. اسماعیلی افزود: در سال ۱۴۰۰ براساس ابلاغیه رئیس قوه قضائیه ۵ اولویت اصلی قوه قضائیه عبارت است از مبارزه با مفاسد و توسعه امنیت اقتصادی برای حمایت از تولید و هوشمندسازی و ایجاد شفافیت و ارتقای کمیت و کیفیت آرای قضایی و مشارکت‌های حداکثری مردم و ارتقای کرامت مردم و همکاران و اشتغال فراگیر زندانیان. وی درباره عملکرد قوه قضائیه در بحث زمین‌خواری گفت: بیش از ۱۸ هزار هکتار از اراضی ملی و منابع طبیعی مانند اراضی هفت‌سنگان قزوین و تپه سرخه‌لواسان و اراضی فشم و اراضی کلاک و شهرک صنعتی قم و بخشی از اراضی قزوین و... به بیت‌المال بازگشت و مشخص است که قوه قضائیه در مبارزه با زمین‌خواری تنها هدفش تشکیل پرونده نبوده؛ بلکه خروجی خوبی داشته است. وی درباره وضعیت زندانیان و اقدامات مقابله با کرونا در زندان‌ها گفت: سلامت شهروندان و زندانیان باید مورد توجه قرار گیرد و سازمان زندان‌ها اقدامات موثری انجام داده است. البته کمک‌ها و حمایت‌های وزارت بهداشت در این حوزه موثر بوده است. تمامی زندانیان ورودی به زندان در بدو ورود مورد تست قرار می‌گیرند و اگر تست‌شان مثبت باشد به قرنطینه شده و اگر شرایط آزادی آنها فراهم باشد سعی می‌شود آزاد شوند. در درون زندان‌های ما این ویروس شیوع نیافته است.

گذشت دولت از شکایت علیه رسانه‌ها

اسماعیلی در این خصوص که آیا نظر آقای رئیسی برای کاندیداتوری در انتخابات ریاست‌جمهوری تغییر نکرده و ایشان قصد شرکت در انتخابات را ندارند؟ گفت: قبلا اعلام شده و همان پاسخ قبلی است و فعلا اتفاق جدیدی رخ نداده است. سخنگوی قوه قضائیه درباره ادعای تعدادی از نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری در زمینه خروج بابک زنجانی از کشور اظهار کرد: ادعای مطرح شده صحت ندارد. تعجب می‌کنیم از کسانی که خودآگاه و سیاستمدار و مدعی رسیدن به مقامات عالی هستند، بر اساس شنیده غیرواقعی اخبار کذب را مطرح می‌کنند. خروج از کشور نامبرده صحت ندارد. وی درباره آخرین وضعیت بازگشت اموال بابک زنجانی به کشور گفت: بخشی از اموال و دارایی او به وزارت نفت ارسال شده و تیم قوی تلاش می‌کند تا تعیین‌تکلیف اموال او را در خارج از کشور انجام دهد. البته شرایط عمومی حاکم بر کشورها در حوزه کرونا و برخی محدودیت‌های دیگر باعث طولانی شدن این فرآیند شده است و انتخاب تیم منتخب برای شناسایی اموال نامبرده همچنان ادامه دارد. سخنگوی دستگاه قضا درباره آخرین وضعیت پرونده هواپیمای اوکراینی بیان کرد: با صدور کیفرخواست این پرونده به دادگاه ارسال شده است و در مسیر انجام تحقیقات دادسرای نظامی با به‌کارگیری تیم‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف و با بهره‌گیری از کارشناسان ذی‌ربط و با استفاده از جعبه سیاه هواپیما که خوانش آن انجام شده، دقیق‌ترین و فنی‌ترین بررسی‌ها انجام شده است و در قالب قرار نهایی و صدور کیفرخواست به دادگاه ارسال شده است. بخش قابل توجهی از این ادله و مستندات در اختیار کشورهای ذی‌نفع و اوکراین قرار گرفته است. نحوه بررسی‌های دقیق قضایی مورد تایید کشورهای دیگر، که در جریان این پرونده بودند، قرار گرفته است. وی درباره قطع درختان در سنندج گفت: حادثه تلخ بود. قطع اشجار به عنوان موجود زنده خاطر همه علاقه‌مندان به طبیعت را آزرده می‌کند. پیگیری‌های جدی از ناحیه کردستان و سنندج انجام شده است. سخنگوی قوه قضائیه درباره گذشت دولت از شکایت از برخی رسانه‌ها بیان کرد: بعد از جلسه قبلی نامه‌های متعددی از نهاد ریاست‌جمهوری در خصوص شکایت و گذشت از برخی رسانه‌ها واصل شده است و بر اساس اعلام نهاد ریاست‌جمهوری در برخی از پرونده‌ها از شکایت علیه رسانه‌ها گذشت شده است. البته اعلام گذشت صددرصدی هنوز نشده و نمونه‌هایی از پرونده‌های اصحاب رسانه و پرونده‌هایی که هنوز اعلام گذشت نشده است در دستگاه قضایی همچنان موجود است. اسماعیلی درباره علنی یا غیرعلنی برگزار شدن دادگاه پرونده هواپیمای اوکراینی گفت: این موضوع در اختیار رئیس دادگاه است، اما تاکنون تصمیمی از جانب رئیس دادگاه اعلام نشده است. وی تاکید کرد: بررسی‌ها در این زمینه نشان از غیرعمدی بودن این حادثه دارد و ادعاها درخصوص عمدی بودن آن صحت ندارد.

«آرمان ملی» در پی اعلام رسمی سخنگوی دولت تخریب‌های سریالی دلواپسان علیه مردان دیپلماسی را بررسی می‌کند:

سرقتِ ظریف اطلاعات

- حاضرید اسامی سارقان و ماهیت شان را افشا کنید؛ مانند آنچه در خصوص سعید امامی و باندش در سال ۷۸ رخ داد؟
- علی ربیعی از سرقت قطعی فایل صوتی مصاحبه ظریف خبر داد و شناسایی عوامل آن از سوی وزارت اطلاعات را دستور رئیس جمهور خواند
- پرسش اصلی در خصوص «انگیزه» و «ماهیت» افرادی که شاید به نوعی مانند سعید امامی در دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی موازی، حضور دارند؛ انتظار این است که علی ربیعی و وزیر اطلاعات وعده سرخرمن نداده باشند و پس از مشخص شدن عوامل آن، ماهیت این افراد را برملا کنند؛ این اتفاق خواهد افتاد؟

آرمان ملی - مطهره شفیعی: سخنگوی دولت گفت: «رئیس‌جمهور به وزارت اطلاعات دستور دادند عوامل توطئه فایل صوتی ظریف را شناسایی کنند. این رایش اسناد به اعتقاد ما توطئه‌ای علیه نظام، دولت و انسجام داخلی و نهادهای کارآمد و علیه منافع ملی ما است.» دلواپسانی که این روزها سرمست از انتشار ظاهرا فایل صوتی مصاحبه ظریف هستند خبر ندارند که بیشترین خدمت را به ما کرده‌اند و جامعه بیش از پیش متوجه توطئه‌هایی شده که علیه وزیر موفق وزارت خارجه با هدف تلاش برای کاندیدانشدن او صورت می‌گیرد. مصاحبه منتشر شده از طریق پشت‌پرده‌هایی دارد که به مرور در حال افشاست که دزدیده‌شدن فایل صوتی یکی از آنهاست.

روایت دزدیده‌شدن فایل صوتی

دیروز علی ربیعی، سخنگوی دولت در نشست خبری هفتگی با اشاره به انتشار فایل صوتی ظریف گفت: این فایل توسط رسانه پترودلاری کینه‌توز که با دلار نفتی اداره می‌شود، منتشر شده است. همین امر نشانگر توطئه‌آمیز بودن رایش و پخش گزینشی این مصاحبه است. رئیس‌جمهور به وزارت اطلاعات دستور دادند عوامل توطئه را شناسایی کنند. این رایش اسناد به اعتقاد ما توطئه‌ای علیه نظام، دولت و انسجام داخلی و نهادهای کارآمد و علیه منافع ملی ما است. وی افزود: البته ما منتظر خواهیم بود دکتر ظریف به ایران بازگردند و توضیحات لازم را در زمینه سوءبرداشت‌ها ارائه دهند. این مصاحبه زیرنظر مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری برای تاریخ شفاهی ۸ ساله دولت انجام شده است. او تاکید کرد که این فایل به سرقت رفته و منتشر شده است.

جزئیات انتشار فایل صوتی

سخنگوی حزب کارگزاران هم دیروز به بیان جزئیاتی از نحوه انتشار این فایل صوتی پرداخت. حسین مرعشی در پاسخ به این سوال که چرا در روزهایی که جریان میانه‌رو و اصلاحات به سمت اقناع ظریف برای ورود به عرصه انتخابات ۱۴۰۰ گام‌های جدی‌ای برداشته باید فایل گفت‌وگوی محرمانه او منتشر شود که عملکرد او را در تمام ۸ سال گذشته تحت‌تأثیر قرار دهد؟ به انتخاب گفت: «اشتباه اصلی را در این روند سیستم ریاست‌جمهوری انجام داده است. این ایده شخص رئیس‌جمهور که وزرا را مکلف و وادار به انجام گفت‌وگوی عملکردی‌ای کند که ناگفته‌هایشان را در زمان مسئولیت بگویند، ایده خوب و دردسرسازی بود که حالا هم کمی دردسرساز شده است.» حسین مرعشی افزود: متاسفانه سیستمی که آقای حسام‌الدین آشنا برای جمع‌آوری این گفت‌وگوها پیاده کرده و به‌کار گرفته بود، سیستم امنی نبود. بردن وزرا به یک استودیو در باغ کتاب تهران و گرفتن ناگفته‌های عملکردی از اعضای هیأت دولت کار پرریسکی است و دسترسی خیلی‌ها را به این فایل تسهیل کرده است. الان مشخص نیست مخالفان ظریف این کار را کرده‌اند یا دلواپسان یا موافقان ظریف یا نفوذی‌های خارجی. این روندکاری بود که مراقبت و امنیت بیشتری را می‌طلبید. وی در پاسخ به اینکه چه کسانی از طرف دولت این مصاحبه‌ها را انجام می‌دادند؟ توضیح داد: «تا آنجا که می‌دانم تقریبا همه اعضای هیأت دولت منهای اسحاق جهانگیری و محمود واعظی این گفت‌وگوهای عملکردی را انجام داده‌اند و سعید لیلاز و محمد فاضلی نیز مصاحبه‌کننده بوده‌اند. همه گفت‌وگوها هم جز گفت‌وگوی وزیر اطلاعات، که در وزارت اطلاعات و توسط بچه‌های آن مجموعه انجام شده، در یک استودیو در باغ کتاب انجام شده است.» مرعشی خاطر نشان کرد: «برای اینکه مشخص شود منتفعان این کار چه کسانی یا گروهی هستند هنوز خیلی زود است و باید اجازه داد شوک بروزیافته فروکش کند؛ اما مسلما نظام جمهوری اسلامی از این اقدام ضرر کرده و ضرر اصلی متوجه نظام است و سایه منفی‌ای از پس این ناگفته‌ها، مذاکرات وین را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد.» وی در واکنش به اینکه برخی معتقدند ظریف به‌عنوان کاندیدای بالقوه جریان اصلاحات و چهره‌ای مردمی نیز آسیب اساسی از این مثلاافشاگری خورده است و دست‌کم روندی شکل گرفته که سبب حذف از رقابت‌های انتخاباتی خواهد شد؟ گفت: «معتقدم ظریف به‌لحاظ شخصی محبوب‌تر از گذشته شده است. هنوز چیزی مشخص نیست.» وی در پاسخ به اینکه پس معتقدید شاید به‌رغم نگرانی برای پایان‌یافتن عمر سیاسی ظریف، او همچنان در عرصه بماند؟ تصریح کرد: «بله، این فایل الزاما نمی‌تواند منجر به حذف ظریف شود و شاید برعکس، فضای استقبال از او بیشتر شد.» سخنگوی حزب کارگزاران همچنین در واکنش به اینکه انتشار این ناگفته‌ها سبب تغییر آرایش سیاسی انتخابات ۱۴۰۰ می‌شود؟ توضیح داد:«هنوز جریان‌های سیاسی در شوک این فایل صوتی هستند و باید کمی صبور بود.» واکنش مجلس اصولگرا که همواره منتقد سرسخت ظریف بوده هم درباره این فایل صوتی می‌تواند جالب باشد که مرعشی درباره آن گفت: «حتما نمایندگان جبهه پایداری عصبانیت‌شان را بروز خواهند داد و شاید طرح استیضاح او را هم به جریان بیندازند. اما آنچه ما از جریان اصولگرا شنیده‌ایم این است که می‌خواهند تدبیر کنند، چگونه اعلام موضع کنند و نمی‌خواهند به‌گونه‌ای واکنش نشان دهند که در آستانه انتخابات از آن ضرر ببینند.»

به منافع ملی حمله کردند

واکنش‌ها به انتشار فایل صوتی مصاحبه ظریف در داخل کشور زیاد است. انتشار فایل صوتی محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان در فرصت کمتر از ۶۰ روز باقی مانده تا انتخابات ریاست‌جمهوری و همچنین در بحبوحه مذاکرات وین، اظهارنظرهای متفاوتی را در محافل سیاسی و رسانه‌ای برانگیخته است. محمد عطریانفر از چهره‌های سیاسی اصلاح‌طلب و از اعضای شورای مرکزی حزب کارگزاران در این باره گفت: طرف مقابل این فایل را منتشر کرده تا کاندیداتوری ظریف و مذاکرات وین را به زمین بزند و از سوی دیگر اصولگرایان می‌گویند برعکس انتشار فایل صوتی به نفع ظریف در فضای انتخاباتی شده است. به نظر من، انتشار فایل نسبتی با نامزدی آقای ظریف یا مخالفت با ایشان یا ضربه به مذاکرات وین برقرار نمی‌کند. بی‌تردید انتشار فایل به هیچ‌عنوان مورد رضایت آقای ظریف نبوده و نیست و در این رابطه ریاست‌جمهوری و دفتر مربوط به ضبط خاطرات وزرا، در این زمینه باید پاسخگو باشند. وی افزود: گرچه بنا به تشخیص من، این اتفاق خارج از اراده ریاست‌جمهوری و حتی شخص آقای آشنا به عنوان مسئول ارشد این ماجرا رخ داده است و نقش نفوذ را در این رابطه نباید از نظر دور داشت و هدف مرتکبین به آن هم، دامن زدن به آشفتگی‌های بازار سیاست و ایجاد مزاحمت برای کارگزاران دیپلماسی است که تلاش می‌کنند، ایران را از این شرایط سخت و بحرانی خارج کنند. این چهره سیاسی اصلاح‌طلب بیان کرد: کسانی که دست به انتشار این فایل صوتی زده‌اند، با هدف هجوم به منافع ملی و تخریب روانی جامعه و برهم زدن تعادل سیاسی در آستانه برگزاری انتخابات، گام برداشته‌اند. نه اصولگرا و نه اصلاح‌طلب و نه متولیان حاکمیت و مسئولان ارشد نظام در هر سطحی، بهره‌ای از این اقدام نخواهند برد. باید توجه کرد که رویکرد انتخاباتی دوقطب سیاسی اصولگرا و اصلاح‌طلب، فارغ از این ماجرا، دنبال شود و باید از تاثیرگذاری آن بر این میدان دوری کرد.

همه مصاحبه‌ها منتشر شود

برخی اصلاح‌طلبان خواستار انتشار مصاحبه همه وزرا شده‌اند. سعید شریعتی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب در این باره نوشت: «من از دکتر روحانی می‌خواهم دستور پخش مصاحبه تمام وزرا را بدهند. مردم حق دارند بدانند که چه بر سر رای‌شان آمده است! چه کسانی و کجا چوب لاری چرخ دولت گذاشته‌اند و امرز پرروتر از همیشه به‌جای رسوا شدن دنبال آن هستند که چوب‌ها را از لای چرخ دولت درآورند و در آستین دولت فرو برند».

فرصت‌طلبی تمام شد

محمدجواد ظریف با انتشار صوتی از سخنان گذشته خود در صفحه اینستاگرامش گفت: «من معتقدم کار برای تاریخ نکنید چون خطاب به تاریخ دارم می‌گویم خیلی نگران تاریخ نباشید؛ نگران خدا و مردم باشید.» به نظر می‌رسد همانطور که مرعشی اشاره کرد سیستم حفاظت از مصاحبه احساس ضعف کند و همین موضوع سبب طرح گمانه‌هایی شده است. نخست اینکه این فایل صوتی از سوی جریانی که منافع ملی برایش اهمیت ندارد، فروخته شده باشد. همچنین این سوال مطرح شده که چرا آقای آشنا، درحفاظت از این فایل صوتی سیستم مطمئنی را تبیین نکرده است. اما از سوی دیگر برخی خوشحال از انتشار این فایل صوتی به استفاده تبلیغاتی از آن برای خودشان پرداخته‌اند؛ مانند محمدباقر قالیباف که قبل از مشخص شدن زوایای اظهارات وزیر خارجه به محکوم کردن ظریف پرداخته است. اما از آنجا که ماه پشت ابر پنهان نمی‌ماند با روشن شدن ابعاد این مصاحبه روسیاهی به فرصت‌طلبان خواهد ماند.

جنجال در آمریکا

در پی انتشار نوار صوتی محمدجواد ظریف، گروهی از نمایندگان جمهوری‌خواه در کنگره آمریکا با انتقاد از جان کری، وزیر خارجه سابق آمریکا (دولت دوم اوباما= ۲۰۱۳-۲۰۱۷) و فرستاده ویژه ایالات متحده برای تغییرات آب‌و هوایی در دولت بایدن، خواستند تا به خاطر آنچه افشای اسرار نظامی اسرائیل به ظریف می‌خوانند از سمت خود استعفا کند. برخی جمهوری‌خواهان مانند سناتور دن سالیوان از آلاسکا، آنچه افشای اطلاعات محرمانه از سوی وزیر خارجه آمریکا به ایران خوانده را به «خیانت» تشبیه کرده است. نماینده جمهوری‌خواه دیگری از ویسکانسین به نام مایک گلاهر گفته غیرقابل درک است که یک دیپلمات آمریکایی «اطلاعات محرمانه» را به ضرر یکی از مهمترین متحدان ما به ایران بدهد. در نهایت سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درباره فایل صوتی ظریف گفت: اظهارنظر درباره هر گونه فشار سیاسی، که ممکن است روی وزیر امور خارجه ظریف وجود داشته باشد، به ما ارتباطی ندارد. تنها بر یک چیز تمرکز داریم و آن دستیابی به یک توافق و اطمینان یافتن از آن است؛ توافقی که به‌گونه‌ای قابل‌راستی‌آزمایی و دائمی باشد و باعث جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای شود.

تشکیل پرونده در دادسرای امنیت

بنابر اطلاعیه دادسرای عمومی و انقلاب تهران، در پی انتشار فایل صوتی طبقه بندی شده از وزیر امور خارجه از حیث جنبه عمومی جرم با دستور دادستان تهران، پرونده قضایی در دادسرای امنیت تهران تشکیل گردیده است. این اطلاعیه می‌افزاید اتهام اصلی مطرح در این پرونده انتشار و قرار دادن اطلاعات طبقه بندی شده کشور در اختیار افراد فاقد صلاحیت می باشد که حسب مورد طبق ماده ۵۰۱ قانون مجازات اسلامی و قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری، مباشران و معاونان این اعمال تحت تعقیب کیفری قرار می گیرند و برخورد قاطع صورت خواهد گرفت. بنابر اطلاعیه فوق، جهت شناسایی عوامل ارتکاب جرم و نحوه وقوع آن و نیز تعیین سطح طبقه بندی اطلاعات افشا شده، ضمن استعلام از دستگاه‌های مسئول، دستورات لازم به دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی، صادر شده است.

گفت و گـــــو

میرقاسم مومنی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

فشار روسیه برای خزر؛ —ایران از حق خود کوتاه نیاید

- آذربایجان می‌خواهد پای دیگران را به خزر باز کند
- ممکن است روابط خوب با روسیه دوام نداشته باشد

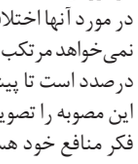

وزیر امور خارجه روسیه در روزهای اخیر بارها از ایران خواسته هرچه زودتر کنوانسیون حقوقی دریای خزر را تصویب کند. او عنوان کرده انتظار دارد فرآیند تصویب وضعیت حقوقی دریای خزر در ایران به زودی به پایان برسد. این کنوانسیون مهم که سه سال پیش در آکتائو به امضا رسید، اجرایی خواهد شد و اساس همکاری ما در دریای خزر را تقویت خواهد کرد. در این میان ایران نیز صرفا واکنشی، چند روز پس از خواسته لاوروف داشت و وزیر خارجه ایران تصریح کرد استفاده صلح‌آمیز از دریای خزر که توسط ایران و قزاقستان به صورت مشترک انجام می‌شود و سه کشور دیگر همسایه دریای خزر بسیار مهم است و امیدواریم مذاکرات برای ترسیم خط مبدا هر چه سریع‌تر به نتیجه برسد. کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر ۲۱ مردادماه سال ۹۷ پس از ۲۱ سال گفت‌وگو و بدون مباحث تحدید حدود بستر و زیربستر و تعیین خطوط مرزی در قزاقستان در ۲۴ ماده به امضای سران پنج کشور ساحلی دریا یعنی ایران، روسیه، قزاقستان، جمهوری آذربایجان و ترکمنستان رسید. اتفاقات و اظهارنظرهایی که نشان می‌دهد اختلافات در این عرصه جدی است و حتی شتاب دولت روسیه برای به توافق رسیدن هر چه سریع‌تر آن نیز جای سوال دارد. مساله‌ای حیاتی که امروز به یکی از مهمترین دغدغه‌های ایران در عرصه بین‌الملل به‌واسطه پیچیدگی‌هایی که دارد، بدل شده است. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت‌وگویی با میرقاسم مومنی، کارشناس ارشد مسائل بین‌الملل داشته است که در ادامه می‌خوانید.

روسیه به چه علت تاکید بر حل‌وفصل هر چه سریع‌تر رژیم حقوقی دریای خزر دارد؟

بخش سرزمینی و نحوه بهره‌برداری از منابع دریای خزر دو موردی است که هنوز میان کشورهای حاشیه دریای خزر در مورد آنها اختلافاتی وجود دارد. روسیه به علت اینکه نمی‌خواهد مرتکب ریسک شود و این پروسه طولانی شود، درصدد است تا پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری ایران این مصوبه را تصویب کند. آنها همچون سایر کشورها به فکر منافع خود هستند. آنها برای مرزهای جنوبی خود برنامه بلندمدتی دارند و این برنامه با جنگ در قره‌باغ میان آذربایجان و ارمنستان کلید خورد. آنها می‌خواهند شرایطی فراهم شود تا حضور نظامی خود را در دریای خزر تقویت کنند زیرا این گمانه‌زنی‌ها مطرح می‌شود که آذربایجان به دنبال تعمیق روابط با اروپا، رژیم صهیونیستی و ترکیه ممکن است به برخی کشورها اجازه حضور نظامی در دریای خزر را دهد. این اقدام را آذربایجان در ابتدا با بهانه آموزش یا حضور صرف مستشاران نظامی احتمالا در دستور کار قرار دهد. این نیز مورد دیگر نگرانی روسیه است، زیرا ذیل این تفاهمنامه قصد دارند تصویب کنند که هیچ کشوری جز ۵ کشور پیرامون خزر، حق حضور در این آب‌ها را ندارند.

جنگ قره‌باغ چه ارتباطی با مسائل و اختلافات پیرامون دریای خزر دارد؟

بستر و عمق خزر منابع بسیار عظیم نفت و گاز را در خود جا داده است که از اهمیت بسیار مهمی برخوردارند و دسترسی به آنها آینده کشورها را می‌تواند تغییر دهد. بهره‌برداری و مدیریت این منابع نیز به نظر می‌رسد از جمله اختلافات باشد. امروز علاوه بر منابع انرژی و بحث سرزمینی، مسائل دیگر نیز مطرح است. یکی از منابع مهم درآمدی ترکمنستان صادرات گاز از طریق دریای خزر به اروپاست و آنها به دنبال تعیین‌تکلیف هستند تا سریع‌تر به منافع خود برسند. از سوی دیگر باید توجه داشت که انرژی همواره یک اهرم در اختیار روسیه علیه اروپا بوده است و به علت اینکه اروپا حجم زیادی از منابع انرژی خود را از روسیه دریافت می‌کند، این امر نیز برای آنها مهم است. روسیه در راستای مانع شدن بر سر مسیر صادرات گاز به اروپا، حضور در قره‌باغ را کلید زد و عملا قره‌باغ کاملا در اختیار روسیه قرار گرفته و روسیه در حال توسعه فرهنگ خود در این منطقه است. شهروندان قره‌باغ امروز پاسپورت روسی دریافت می‌کنند و زبان روسی نیز در حال ترویج در این منطقه است. جنگ قره‌باغ اقدامی بود که روسیه انجام داد تا کلیه خطوط انتقال انرژی به اروپا در اختیار خودشان باقی بماند.

ایران در خصوص دریای خزر چه باید بکند و روی چه درصدی با طرف‌های دیگر به توافق برسد؟

روسیه یک شریک مهم برای ایران است؛ اما ممکن است این ارتباط خوب دوام نداشته باشد. امروز مهمترین مقوله برای روسیه انرژی و حفظ آن برای خود است. ما باید هوشیار باشیم و منافع بلندمدت را مدنظر قرار دهیم. پس از فروپاشی شوروی، روسیه عنوان کرد که تمامی تعهدات شوروی سابق را می‌پذیرد و طی یک اعلامیه رسمی نیز این را بیان کرده است. ایران طبق قرارداد ۱۹۲۱ با شوروی سابق، دریای خزر را میان ایران و شوروی تقسیم کرده اما بعد از فروپاشی شوروی ما با سه کشور دیگر نیز طرف شده‌ایم که عملا نمی‌توانستیم به آنها هیچ بخشی از ساحل را ندهیم. پس از افزایش کشورها در حوزه دریای خزر، نظریه ۲۰ درصد مطرح شد. در حالی که رایزنی‌ها در خصوص ۲۰ درصد پیش می‌رفت، آذربایجان و ترکمنستان عنوان کردند که نخواهند پذیرفت سهم ایران در دریای خزر در مقابل سواحل آنها قرار گیرد؛ زیرا عملا ایران سواحل کمتری نسبت به سایر کشورها با دریای خزر دارد. به همین علت آنها مدعی شدند باید براساس میزان ساحل، دریای خزر تقسیم شود که طبق آن سهم ایران ۱۳ درصد خواهد شد. روسیه به دنبال این است که منافع خود را سریع‌تر به دست آورد و در این میان باید مسئولان ایرانی هوشیار عمل کنند. ایران نباید از سهم ۲۰ درصد خود کوتاه بیاید و باید بر آن پافشاری کند. فشاری روی ایران در حال تحمیل شدن است تا ایران سهم ۱۳ درصدی را بپذیرد و در همین راستا قراردادهای دو طرفه‌ای نیز میان کشورهای شمالی دریای خزر به امضا رسیده است؛ اما هنوز ایران، توافق نکرده و سهمی را نپذیرفته است.

تعویق انتخابات گزینه مناسبی برای شرایط کرونایی نیست

معاون سیاسی وزیر کشور دولت اصلاحات درباره مطرح‌شدن مساله برگزاری جداگانه انتخابات یا تعویق در برگزاری انتخابات به دلیل اوج‌گیری شیوع ویروس کرونا، گفت: برخی از این پیشنهادها مستلزم داشتن قانون خاص و همینطور مستلزم آمادگی‌های بسیار گسترده است که تقریبا در این فاصله کوتاه غیرقابل انجام است. مرتضی مبلغ افزود: اگر از مدت‌ها قبل تمهیدات لازم انجام می‌شد که انتخابات در بیش از یک روز برگزار شود، به این معنا که هر کدام از انتخابات‌ها در یک روز جداگانه انجام شود، ممکن بود این پیشنهادات عملی شود اما در شرایط فعلی به نظر من قابل انجام نیست. وی ادامه داد: به عقیده من بهترین راه این است که تعداد شعب اخذ رای به‌اندازه‌ای افزایش پیدا کند که از عدم‌تجمعی که منجر به مخاطرات برای سلامت مردم باشد، اطمینان حاصل شود. در حال حاضر این تنها راهی است که باید انجام شود و همینطور اگر از قبل چاره‌اندیشی می‌شد که نشد، یک راه دیگر هم بود که حجم مراجعه مردم کاهش یابد.

بایدهای کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در ارتباط با ویژگی‌های ضروری برای کاندیداهای ریاست‌جمهوری اظهار داشت: این ویژگی‌ها باید بر اساس زمان خاصی که در آن قرار داریم، باشد. تصور من بر این است که رئیس‌جمهور آینده باید شخصیتی باشد که در مرحله اول مشکل اقتصاد و تورم و گرانی را برطرف کند؛ پس باید تیمی اقتصاددان در کنار خود داشته باشد. تحریم‌ها با پرونده هسته‌ای و سیاست خارجی گره خورده؛ پس در این حوزه هم باید دانش بالا و تیم توانمندی داشته باشد. چون شکاف‌های داخل کشور خیلی گسترده شده است، در این حوزه هم باید ظرفیت بالا و رای بالایی وجود داشته باشد تا در موضوع اتحاد و انسجام ملی شکاف‌ها را مرتفع کند و مانع گسترش آنها شود. سیدمحمود میرلوحی گفت: من فکر می‌کنم رئیس‌جمهور آینده باید دارای مهارت‌هایی برای حل همه این مشکلات با استفاده از پایگاه رای بالا باشد. آقای روحانی متاسفانه نتوانسته آنطور که باید خود را نشان دهد.

رقبا با در نظر گرفتن تحریم‌ها دولت را نقد کنند

معاون پارلمانی رئیس‌جمهور انتخابات ریاست‌جمهوری و شوراهای اسلامی شهر و روستا را به‌عنوان یکی از مهمترین رویدادها و رخدادهای سال ۱۴۰۰ عنوان کرد و گفت: دولت تدبیر و امید در شرایط خاصی کشور را تحویل گرفت. ایران در ذیل فصل هفت منشور سازمان ملل قرار داشت که با هدایت‌های رهبر فرزانه، تلاش‌های رئیس‌جمهور و تیم مذاکره‌کننده با تصویب یک قطعنامه آثار حقوقی قطعنامه‌های متعدد از سر کشورمان برداشته شد اما متاسفانه در این روزها کمتر به آن پرداخته می‌شود. ایرنا نوشت، حسینعلی امیری با بیان اینکه دولت در این سال‌ها فرازونشیب‌های فراوانی را تجربه کرده است، اظهار داشت: انتظار می‌رود رقبای سیاسی دولت با در نظر گرفتن مسائل و مشکلات متعددی که بخش عمده و قابل توجهی از آن ناشی از تحریم‌های ظالمانه است، به نقد بپردازند. از طرف دیگر صداوسیما در نقد منصفانه از یک‌سو و تبیین خدمات و زحمات دولتمردان از سوی دیگر می‌تواند نقش ارزنده‌ای را ایفا کند.